

שְׁדָר הַקְּלָמָד לְלִזְמָן ל"ג אַלְלוֹל (יום א' חילולא דראש כל בני הגולה מרן רבי יוסף חיים מבבל "הבן איש חי" ז"ע: ועוד חילולת מורנו ורבנו האי גברא רביה החסיד הנסתיר רבי אברהם יהיאל פיש בן יוסף חיים זעוק"ל)

סְפָר לְקָצֵב פָּלוֹקְנָר"ז חַזְקָעָה:

אֲבָל הצדיקים אמתאים הם מקשרים חכמה תחתה בכחכה
עלאה. כי שיחתון של הצדיקים אמתאים שהם משיחין
ומספרים שייתח חליון, היא יקרה מאד מאד, ובמו שאמרו רבותינו,
זכרון לברכה (עבודה זרה יט): 'שיחתון של תלמידים חכמים צריכין
למוד', כי הצדיק האמת בוגה עולמות התרבין ומגביה חכמה
תחתה ומקשרה לחכמה עלאה עליידי שיחתו וספרוי דבריו,
שמדובר עם המוזעים. כי השכל של המזעים שאינם מקשרים
אותו להשם יתברך, הוא נפרד מהכחכה עלאה, אבל הצדיק
האמת מקשר השכל של ההמון, אףו השכל והכחכה של הרשות
להשם יתברך. וזה עניין מה שהצדיקים מדברים עם אנשים
שאינם הוגנים או אףו עם עכו"ם (אך כישமדבר עם עכו"ם, אין
צדיק מוציא הטוב ממנה, והוא נשאר אפס וריק, שזה בחינת
מה שחרג משלח את המצרי), כי בשחצדייך מדבר עם רשעים,
והצדיק מגביה שכלו וקשרו להשם יתברך, אין מעלה וקשר
שכלם ממקום שהם להשם יתברך. כי הצדיק האמת מצמצם
שכלו, ומדבר עמו בחכמה נפלאה ובמלאתה גודלה, וקשר כל
הדברים להשם יתברך, ועל-ידי זה מביאם לידי תשובה.

וְזֹה בְּחִינַת (דָבָרִים ל"ג): "זֶהָם תָּפֹן לְרַגְלָךְ יִשְׁאָמֵד בְּרַתִּיךְ", וְדַרְשׁוֹ: רְבָוֹתֵינוּ, זָכְרוֹנֵם לְבָרְכָה (בְּבָא-יְבָתָרָא ח): 'אַלּו תַּלְמִידִיכְמִים שְׁהֽׁזְלִכִים וּמְכַתְּתִים רְגִלְיָהֶם מִעֵיר לְעֵיר וּנוֹשָׂאִים וּנוֹתָגִין בְּדָבָרֵי שֶׁל מָקוֹם'. כי הַצְדִיקִים הָאָמָתִים מִדָּבָרִים לְפָעָמִים עִם רְשָׁעִים וּמִסְפָּרִים עִמָּהֶם מַעֲסָקִי מַלְחָמוֹת וּכְיוֹצָא בָּזָה מַעֲסָקִי הַעוֹלָם, אֲזַה
הַזָּא מַלְבִישׁ בָּזָה הָאֹזֵר הַגָּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה, כי הַזָּא מַלְבִישׁ אֹזֵר
הַתּוֹרָה בְּלֹבּוֹשִׁים שָׁוֹגִים זֶה מִזֶּה, עד שְׁמַלְבִישׁוֹ בְּדָבָרִים הַלְלוֹ,
וְהָאֹזֵר הַתּוֹרָה מַתְלִבֵשׁ בְּצָרוֹפִים אֶחָדִים. כי אם הִיה הַצְדִיק
מִדָּבָר תְּכִפָה תּוֹרָה בְּפָרֹישׁ עִם הַרְשָׁעָה, הִיה יִכְזֹל לְהַתְפִּקָר יוֹתֶר
וְהִיה גָּעָשָׁה רְשָׁעָה יוֹתֶר.

כִּי 'צְדִיקִים יַלְכוּ בָם וּפְשָׁעִים יַבְשְׁלוּ בָם' (הוֹשֵׁעַ י"ד). **כִּי** 'זָכָה - גְּעֻשָּׂה לוֹ סֶם חַיִים לֹא זָכָה - גְּעֻשָּׂה לוֹ סֶם מְמוֹת' (יוֹמָא עב:). **וְעַל-כֵּן** אם הִיּוּ מְגַלִּין לוֹ תּוֹרָה כְּמוֹת שְׁהִיא, הִיּוּ מְתִפְקֵר יוֹתֶר, **כִּי** הִיּוּ **גְּעֻשָּׂה אֲצַלּוּ סֶם מְמוֹת**, חַס וְשַׁלּוּם, **כִּי** הוּא רָחוֹק מִן הַתּוֹרָה.

ועל-פָּנִים צְרִיכֵין לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַתּוֹרָה בְּצָרוֹפִים אֶחָדִים. וְכֹמוֹ שֶׁמְצִינוּ בְתַלְמִי הַמֶּלֶךְ, כַּשְׁהוֹשִׁיב שְׁבעִים וָשָׁנִים זָקְנִים, וְגַתֵּן הַשָּׁם יַתְבִּרְךְ בְּלֵב כָּל אֶחָד וֶאֶחָד לְהַלְבִּישׁ הַתּוֹרָה בְּצָרוֹפִים אֶחָדִים, וְכֹתְבוּ: 'אֱלָקִים בְּרָא בְּרָאשִׁית' וּכְוּ (מִגְּלָה ט), וְכֹמוֹ שֶׁפְרִישׁ רְשֵׂעִי שָׁם. כי אם היו כוֹתְבִין הַתּוֹרָה בָּמֹת שְׁהִיא, הָיָה מִתְפִּקְרָר יוֹתָר וּכְוּ. ועל-פָּנִים צְרִיכֵין הַצְּדִיקִים הַאֲמָתִים לְדִבֶּר עִם הַחָמֹז שִׁיחַת חָלֵין, וְהָם מִלְבִּישׁוּן בְּהָם הַתּוֹרָה, וְהָם מִקְשָׁרִים אֶזְתָּם בְּאֵלָו הַדְּבָרִים מִמְּקוּם שְׁהָם, כי הָם אַיִּגָּם רְחוֹקִים מִאֵלָו הַדְּבָרִים וְהַסְּפּוּרִים, שַׁהְצָדִיק מִדִּבֶּר עַמָּם, וְעַלְיִידִיזָה מִקְשָׁר אֶזְתָּן וּמַעַלָּה אֶזְתָּן לְהַשָּׁם יַתְבִּרְךְ. וזה בְּחִינַת שְׁהָזָא נוֹשָׂא וְגַתֵּן בְּדָרְיוֹ שֶׁל מִקּוּם, דְהַיָּנוֹ שְׁהָזָא מִדִּבֶּר עִם כָּל אֶחָד לְפִי מִקּוּמוֹ

בָּמְקוּם שֶׁהָזָא, וְהָזָא נוֹשָׂא אֶזְתָּן הַדְּבוּרִים וְנוֹתָן אֶזְתָּן לְהַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ, כִּי הָזָא מִקְשָׁרִים לְשִׁרְשָׁם, לְבִחִינַת חִכְמָה עַלְּאָה. גַּמְצָא שְׁחַצְדִּיק הָאֶמֶת מִקְשָׁר חִכְמָה תִּתְאַה עִם חִכְמָה עַלְּאָה.

וּבְשַׁבְּיֵיל זה כְּשֶׁהַצְדִּיק נִפְטָר מִן הָעוֹלָם, חַם וְשַׁלּוּם, אָזִי יִשְׁ צָעַר גָּדוֹל לְהַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ אִינוּ רֹצֶח בְּמִיתָתָן שֶׁל רְשָׁעִים, בִּיאָם בְּטוֹבָתָן, שִׁיזְבּוּ לְשֻׁבְבָּה, וְהַצְדִּיק הָיָה מִקְשָׁרִים וּמִעָלָה אֶזְתָּן לְהַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ וְהָיָה מִשְׁיָבֵן בְּתִשְׁזִבָּה וּכְגַ"ל, כִּי הָזָא מִקְשָׁר חִכְמָה תִּתְאַה בְּחִכְמָה עַלְּאָה וּכְגַ"ל. זוּה שְׁמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ (וּבְסֹוטָה יְגָ): 'בְּדַ מִית מִשְׁהָ רְבָנָה, צְוָח קְדָשָׁא בְּרִיךְ הָזָא: וַיְמִי יָקוּם לֵי עִם מִרְעִים'. לֵי דִיקָא, בִּחִינַת חִכְמָה עַלְּאָה וְחִכְמָה תִּתְאַה שְׁהָם בִּחִינַת לְמַד יִזְדָּ, בִּחִינַת לֵי, הַיָּנוּ מַיְיָקוּם וּמִעָלָה וַיְקִשֵּׁר בִּחִינּוֹת לֵי, הַיָּנוּ חִכְמָה תִּתְאַה עִם חִכְמָה עַלְּאָה, עִם מִרְעִים - הַיָּנוּ שֶׁהָזָא מִעָלָה הַחִכְמָה תִּתְאַה מִבְּלַ הַרְעִים שְׁבָעוֹלָם, וּמִקְשָׁרִים לְהַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ, וּמִעָלָה אֶזְתָּה לְחִכְמָה עַלְּאָה שְׁזָה בִּחִינַת לֵי, בִּחִינַת הַתְּקִשְׁרוֹת חִכְמָה תִּתְאַה עִם חִכְמָה עַלְּאָה כְּגַ"ל. בִּי מִשְׁהָ רְבָנָה, עַלְיוֹ הַשְׁלּוּם, בּוֹדָאי הָיָה יִכְזֹל זֹאת מַאֲדָ, לְהַעֲלוֹת בִּחִינַת הַחִכְמָה תִּתְאַה מִבְּלַ הַרְעִים וּרְשָׁעִים שְׁבָעוֹלָם וּכְגַ"ל. וּעֲלֵיכָן הַעֲקר לִקְשָׁר עַצְמוֹ לְצָדִיקִים אֲמַתִּים, בִּי הַצְדִּיק מִגְבִּיה וּמִקְשָׁר חִכְמָה תִּתְאַה לְחִכְמָה עַלְּאָה כְּגַ"ל, וְאָזִי מִפְגִּימָת הַלְּבָנָה נִעַשָּׂה מְלֹוי הַלְּבָנָה.

וְזֹהָה: "כִּי הַגָּה הַמְּלָכִים נֹעַדו עַבְרוֹ יְחִידָו", 'בְּדַ מְלָכִים אֲזִידָמָנוּ תְּרוּיָהו בְּרַעֲוָתָא חִידָא, בְּדִין וּבוֹ' בְּלָהו מְאַרִי דִּידִינָא אֲתִכְפִּין וְאֲתִעְבְּרוּ מִעָלָמָא' וּבוֹ' (כִּמו שְׁכָתוֹב בְּזָהָר וַיְגַשׁ הַגַּל). וְאָזִי הָזָא בִּחִינַת (מְלָכִים-אַה): "וַיְתַרְבֵּ חִכְמָת שְׁלָמָה", וַתְּרַגְּמוֹ: "וְאֲתִרְבִּיאָת סְהָרָא", דְּהַיָּנוּ שְׁגַתְמָלָא פְּגִימָת הַלְּבָנָה וּכְגַ"ל. וְאָזִי גַּמְתָּקִין כָּל

הָדִינִים וְגַתְּרֵפְּרִין כֹּל הָעֲוֹנוֹת, (כַּמְוֹבָא בְּזַהֲר הַגְּל וּבְכַמָּה מִקּוּמוֹת, שֶׁעָקֵר
הַמִּתְּקַתְּהָדִינִים וּכְפַרְתָּה הָעֲוֹנוֹת וּשְׁלָמוֹת כֹּל הָאוֹרוֹת וּמְלוֹי פְּגִימָת הַלְּבָנָה וּתְקוּן כֹּל
הָעוֹלָמוֹת – הַכָּל הוּא עַל-יִדְיָ שְׂגָתְחָבֵר עַולְם הַתְּחִתּוֹן בְּעוֹלָם הַעַלְיוֹן, שֶׁהָם בְּחִינּוֹת חַכְמָה
תִּתְאָה וּחַכְמָה עַלְאָה בְּגַ"ל). וְכֹל זה עַל-יִדְיָ הַצְדִיק, שֶׁמְקַשֵּר חַכְמָה
תִּתְאָה בְּחַכְמָה עַלְאָה עַל-יִדְיָ שְׁיִחְתֹּז, שֶׁמְלַבִּישׁ אָור הַתּוֹרָה
בְּסֻפּוּרִי דִּבְרִים וּכְגַ"ל.

וְזֹהַן: יִדְבֶּר אֲלָקִים אַת. וַיִּדְבֶּר – לְשׁוֹן זָוֶג וְהַתְּקִשְׁרוֹת, כְּמוֹ:
רְאוּה מִדְבָּרָת (כְּתָבָות יג). אֲלָקִים אַת – זֶה בְּחִינַת חִכְמָה
תִּתְאָה וְחִכְמָה עַלְּאָה. אֲלָקִים – בְּחִינַת חִכְמָה תִּתְאָה, בְּגֹדֵע אַת
– זֶה בְּחִינַת חִכְמָה עַלְּאָה, בְּחִינַת: "אַת הַשְׁמִים" (עין תקוֹן כב). הִנּוּ
לוֹזֶג וְלַקְשֵׁר חִכְמָה תִּתְאָה בְּחִכְמָה עַלְּאָה, זֶה נָעֵשָׂה עַל-יִדִּי
בְּחִינַת: חִדְבָּרִים הָאֶלְהָה לְאָמֵר – הִנּוּ עַל-יִדִּי הַצָּדִיק שִׁמְלַבִּישׁ
חִדְבָּרִים הָאֶלְהָה, הִנּוּ דְבוּרִי הַתּוֹרָה הוּא מִלְבִישׁ בְּסִפְוּרִי דָבָרִים.
וְזֹהוּ: לְאָמֵר – לְשׁוֹן הַלְּבָשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתּוֹב (איְחָה ב): "בָּצָע אֶמְרָתָו",
שְׁפָרּוֹשׁ לְבּוֹשׁ. וְעַל-יִדִּי שְׁהַצָּדִיק מִלְבִישׁ אָזֶר הַתּוֹרָה בְּסִפְוּרִי
דָבָרִים, עַל-יִדִּי זֶה מִקְשֵׁר חִכְמָה תִּתְאָה עִם חִכְמָה עַלְּאָה וּבְגַ"ל:
כְּלֹזֶךְ כ' לְעוֹלָס חָמֵן וְחָמֵן

ספר קצואר לכהן מורה בדורות

ב עליידי התקשרות לצדיקים אמתאים עליידי זה זכין לתשובה
שלמה. ולכפרת עוזן. ולהמתיק ולבטל כל הדינאים. ונעשה עליידי
זה ייחוד קדשא בריך הוא ושכינתו:

קטוז גָם בְּעֵת שַׁהֲלֹכוּ הָעֲרָבִים עִם הַחֶפְצִים הָיִה לֵי צָעֵר קָצָת בַּי
עֲרָבִי אֶחָד גַּתְעַכְבּ לְתַקְוּ מִשְׁאוֹ, בַּתְזָדְקָה כֵּד הַלְכָה הַשָּׁאָר וְאַנְיִ

גַּת עֲבָבָתִי עַמּוֹ וְאַחֲרָכֶד הָעֲרָבִי וְאַנְיָ אַחֲרָיו, וְהָעֲרָבִי לֹא יְדֻעַ
לְהִיכְזָב לְשָׁא הַמְּשָׁאוֹי, וְגַם אַנְיָ לֹא יְדֻעַתִּי וְהָלֵד הָעֲרָבִי בְּתִחְלָה
לְכַפְּמָה בְּתִים אַחֲרִים וְרָצָח לְהַגִּיחַ שְׁם הַמְּשָׁאוֹי, כִּי לֹא יְדֻעַ לְהִיכְזָב
צְרִיכְזָב לְשָׁא, וְהִיה לֵי צָעַר גָּדוֹל בְּאֹתוֹתָה שְׁעָה אָבֵל לֹא גַּת מְהֻמָּה
הַרְבָּה, וְעַזְרָגִי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ לְבוֹא לְבֵית הַאֲכִסְנִיא שְׁלִי, וְעַלְינָנוּ עַל
הַעֲלִיה הַמִּיחָדֶת שִׁישְׁגַּתִּי שְׁם בְּלִילָה וְשָׁם הַגְּחָתִי בְּלִל הַחֲפָצִים
בְּשַׁלּוּם וְגַתְתִּי שְׁבָח וְהַזְּדִיה לְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁהָבִיא אַזְתָּנוּ בְּיַחַד
בְּשַׁלּוּם, וְגַם תִּחְלָה לֹא לִי ישׂ לְנוּ אֲכִסְנִיא טוֹבָה עַלְיָה מִיחָדֶת
שִׁיכְזָבִים לְעַשׂוֹת בָּה מָה שְׁגַּרְצָה לְלִימָד וְלְהַתְּפִלֵּל בְּדִרְכֵנוּ,
שִׁמְשָׁגָה הַרְבָּה מִהְפְּרֻעָנָקִין בְּרוֹזָה הַשָּׁם אָשָׁר עַד כֵּה עַזְרָגִי:

קִיז אַחֲרָכֶד הַתְּחִלָּנוּ לְהִיכְזָב עַצְמָנוּ עַל שְׁבָת וַיּוֹם טוֹב וְהַלְכָנוּ
לְגַלְגָּלָה עַצְמָנוּ אֶצְלִי שְׁמַעְאָל וְגַם אַמְנוֹת הַגְּלוּחָה שְׁלָהָם מִשְׁגָּה מִאַד
מִאַמְגִים שְׁלָנוּ וְהַלְכָנוּ לְטַבֵּל בְּמִקּוֹה שְׁבָבִית הַכְּגָסָת וְשָׁם אֵין
מִרְחָץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְגַם אֵין הוֹלְכִים שֶׁם לְטַבֵּל אֶפְלוּ בְּעָרָב שְׁבָת
וְעָרָב יוֹם טוֹב, מִכֶּל שְׁכַנּוּ בַּיּוֹם טוֹב וְשְׁבָת עַצְמוֹ וְבְרוֹזָה הַשָּׁם הִיה
הַכָּל עַל נְכוֹן וְשִׁמְחָנוּ מִאַד שְׁזִבְיָנוּ אַחֲרָ חַלְיָשָׁוֹת וְיִסְוָרִין בְּאַלּוּ
וְטַלְטוֹלִים בְּאַלּוּ שְׁהִיה לְנוּ עַל הַיּוֹם לְבוֹא עַל חָג הַשְׁבּוּעוֹת וְשְׁבָת
קָדְשָׁ לְמָקוֹם מִנוֹחָה בְּרוֹזָה הַשָּׁם:

קִיח וְהִגָּה בָּאָתוֹ הַיּוֹם עָרָב שְׁבָת קָדְשָׁ, בְּעַת שְׁהִיָּנוּ בְּחַצְרָ בֵּית
הַכְּגָסָת בְּשִׁבְיל לְטַבֵּל שֶׁם בְּמִקּוֹה, גַּזְדֵּפָנוּ לְנוּ שֶׁם עֲגִי אֶחָד סְפָרְדִּי
שְׁעִמָּד שֶׁם בְּחַצְרָ בֵּית הַכְּגָסָת כִּי רַב הַעֲגִים הַפְּשָׁוֹטִים וְאֶפְלוּ
הַחַשְׁוּבִים מַעַט אֵין לָהֶם אֲכִסְנִיא שֶׁם כִּי-אָמָם בְּחַצְרָ בֵּית הַכְּגָסָת,
רַק הַחַשְׁוּבִים בִּיוֹתָר נֹתְגִים לָהֶם אֲכִסְנִיא אֶצְלִי ר' מְשָׁה גְּבָאי
שְׁעִמָּדָנוּ אֶצְלָו וְזֹה הַסְּפָרְדִּי הַגּוֹסֶר לְעַיל הִיה מִצְפָּת וְהִיה יוֹדֵעַ
לְדִבֶּר קָצָת בְּלִשּׁוֹגָגָה, וְדִבְּרָנוּ עַמּוֹ וְהִיה לְנוּ לְגַחַת וּבְתֹזֶה דְּבָרָיו

אָזְקֵנִי נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר
כִּי כָּכָבֵד פָּזָה רַצְעַת אֶצְבָּל "אֶצְבָּל" מִקְוֹה שְׂדֹק אֶחָד מִסְפָּרִי רַבָּע אֶחָד תְּקָוָה לְפָלָל" 30
"חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַזָּאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות

בְּאָחָד מִהָּעִיר שְׁמוֹ רַבִּי יְהוּדָא וּמִתּוֹךְ דְּבָרֵיהֶם הַזְּדִיעָו לְנוּ שְׁיִשְׁ
סְפִינָה שְׁרַצְוֹנָה לְילָך אַחֲרֵי יוֹם טוֹב לְצִידָן, וְהַבְּטִיחָה לְנוּ רַבִּי
יְהוּדָה הַגּוֹבֵר לְעֵיל לְהַזְדִּיעַ לְנוּ מִזָּה וְזָה הָיָה אֲצַלְנוּ בְּשׂוֹרָה טוֹבָה
מִאָד בְּמָקוֹם כֹּזה:

קִיט וְהַגָּה תְּהִלָּה לְאָל קְבָלוֹ אָזְטָנו בְּבֵית הַבָּעֵל הַבָּיִת הַגּוֹבֵר לְעֵיל
בְּשִׁבְתָּה וְיוֹם טוֹב בְּכָבוֹד גָּדוֹל וּבְגִנְחָת, וְהַיָּה לְנוּ מִקּוֹם מִנוֹחָה עַל
הַעֲלִיה שְׁהִיָּה בְּרִשׁוֹתִי לְעַשְׂוֹת שְׁם מִה שְׁאַרְצָה וְהַשְּׁם יִתְבְּרָךְ
עַזְרָנִי שְׁם בְּחַסְדוֹ הַגָּדוֹל לְחַדְשָׁה שְׁם לְכָבוֹד שִׁבְתָּה וּשְׁבּוּעָת מַעֲגִין

מִתּוֹן תּוֹרָה דְּבָרִים נְאִים בְּעַזְרָת הַשְּׁם יִתְבְּרָךְ:

כְּכָבֵד וְהַגָּה בַּיּוֹם שִׁבְתָּה קָדְשָׁה זָמִין ה', שָׁבָא בְּסְפִינָה אָזְרָח אָחָד
מִעִיר טְשְׁרִגְנִיקִילִים הַסְּמֻוקָּה לְסְטִגְבּוֹל, וּמִשְׁם בָּא לְכָאָז
לְאַלְכִּסְגִּדרִיא וְזָה הָאָזְרָח הָיָה מִמְּדִינָתָנוּ מִקְהַלְתִּקְדָּשׁ פְּרָמִיסָלָא
וְזָה כִּמוֹ שְׁנָתִים שִׁיצָא מִבֵּיתוֹ לְבָדוֹ בְּיָדִים רִיקְגִּיות, וְהַשְּׁם יִתְבְּרָךְ
עַזְרוֹ שָׁבָא לְאָרֶץ הַקָּדָשׁ וַיַּשֵּׁב שְׁם אֵיזָה חָדְשִׁים, וְאַחֲרֵי כֵּד יִצְא
מִשְׁם וּסְבָב בְּמִדְינּוֹת יִשְׁמַעְאל עד שָׁבָא לְכָאָז בַּיּוֹם שִׁבְתָּה קָדָשׁ
וְגַתּוֹ לֹזֶה רַבָּב גַּם בָּזָן אַכְסָנִיא אֲצַל הַבָּעֵל הַבָּיִת שָׁלָנוּ וְהַיָּה לְנוּ
לְנִחְתָּה גָּדוֹל שְׁגַזְדְּפָן לְנוּ עוֹד אָחָד מִמְּדִינּוֹתֵינוּ, וְהַיָּה לְנוּ עִם מַיִם
לְדִבֶּר וְאֲצַלְיַהֲיָה זָה טוֹבָה גָּדוֹלָה לְכָמָה עֲגִינִים:

סְפָרָה כְּקָאַטְּפָא שְׁעַצְוֹת הַשְׁוֹפְטָא:

וְהַרְחַמְנוֹת הַגָּדוֹל מִכֶּל מִיגִי רַחְמָנוֹת, הוּא בְּשָׁאָחָד מִישְׁרָאֵל נָזֶף
בְּעֻזּוֹת הַמִּזְשָׁלוֹם, כִּי זֶהוּ הַמִּשְׁאָוי כִּבְדֵי יוֹתָר מִכֶּל הַיְסָנוֹרִים
שְׁבָעוֹלִים, אֲשֶׁר אֵי אָפְשָׁר לְאִישׁ יִשְׁرָאֵל לַיְשָׁא עַלְיוֹ כָּלְלָה הַמִּשְׁאָה
הַכִּבְדֵה הַזָּה שֶׁל עֻזּוֹת רַחְמָנוֹת לְצַלֵּן. כִּי לְפִי גָּדוֹל קָדְשָׁת יִשְׁרָאֵל
בְּשָׁרֶשֶׁם מִמְּקוֹם שְׁהָם גַּלְקָחִים, הֵם רְחוֹקִים לְגַמְרִי מַעֲזָן וְאֵין עָזָן
שִׁיק לְהָם כָּלְלָה לְפִי גָּדוֹל דָּקוֹתָם וּרְזָחֲנִיוֹתָם. עַל-בָּזֶן צְרִיךְ כָּל אָחָד

זֹקֶן נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

וְאַחֲד שִׁיחֵיה לֹא רְחַמְנוֹת עַל יִשְׂרָאֵל לְהֻצְיאָם מִהַמְשָׁאוֹי הַכָּבֵד
שֶׁל עֲזֹנוֹת. עַל-בָּן צְרִיךְ כֵּל אַחֲד לְדִבֶּר עִם חֶבְרוֹ בִּירָאת שָׁמִים,
לְהַשְׁתַּדֵּל לְרַחֵם עַל-יוּלָיו לְהֻצְיאָו מִהָּעֲזֹנוֹת, כִּי כֵּל אָדָם יִכּוֹל לְקַיִם
זֹאת אַפְלוּ אֲישׁ פִּשְׁוֹט. כִּי כִּשְׁאַחֲד מִדִּבֶּר עִם חֶבְרוֹ בִּירָאת שָׁמִים,
וּמְאִיר בָּז דָּעַתּו בְּאַיִּזה דְּבוּר שִׁמְדָבֵר עַל לְבָז לְהַשִּׁיב מַעֲזֹנוֹתָיו,
אֲזִי חֶבְרוֹ נִחְשַׁב אֲצִלוֹ תַּלְמִיד. וּבָז לְהַפְּךְ, בִּשְׁחֶבְרוֹ מְאִיר בָּז,
אֲזִי נִחְשַׁב הוּא תַּלְמִיד לְגַבֵּי חֶבְרוֹ. וּאֲזִי בִּשְׁמָגִיעַ זָמָנוֹ לְהַסְּתַּלְקָק מִן
הָעוֹלָם, אֲזִי יַתְלַבֵּשׁ בְּזֹה הַדָּבָר שְׁהָאִיר בְּחֶבְרוֹ, וַיְהֵי נִחְשַׁב
בְּאַלּוּ הוּא בָּעָצָמוֹ מִמְּשָׁקֶן קִים בָּעָזָלִים. וְזֹה עַקְרָב שְׁלָמֹות הַגְּשָׁמָה
אַחֲר הַסְּתַּלְקָקָתָה, בִּשְׁגַּשְׁאָר אַחֲרִיה בָּז וְתַלְמִיד, שְׁהָאִיר בְּחֶם
דָּעַתּו דְּקָדְשָׁה שִׁקְבָּל מַרְבּוֹ. וּכְלָא אָדָם מַחְיֵב לְהַשְׁתַּדֵּל בְּזֹה. וְזֹה
גְּקָרָא עֹסָק בִּישּׁוּבּוֹ שֶׁל עָזָלִים, כִּי זֹה עַקְרָב יִשּׁוּבּ הָעוֹלָם, בִּשְׁהָעָזָלִים
מִיְשַׁבּ מִבְּנֵי אָדָם שְׁהָם בְּגַי דָּעָה, שִׁיּוֹדְעֵין מִמְּפָנוֹ יַתְבִּרְךָ וְעוֹבָדים
אָזָתוֹ. כִּי זֹוְלָת זֹה אֵינוֹ בְּכָל אָדָם כָּל, רַק הוּא חִיה בְּדָמוֹת אָדָם.
וְעַל-בָּן צְרִיךְ כֵּל אָדָם לִיְדָע וְלְהַזְׁדִּיע וְלְדִבֶּר עִם חֶבְרוֹ מִזֹּה
תִּמְיד בְּכָל יוֹם, כִּי יֵשׁ אַלְקִים שְׁלִיט בָּאָרֶץ, וְשָׁאַיִן שָׁוָם תְּכִלִּית
בְּזֹה הָעוֹלָם כִּי אָם לְעַשׂוֹת רְצׂוֹנוֹ יַתְבִּרְךָ. כִּי אֵין גַּשְׁאָר מִהָּאָדָם
כָּלּוּם אַחֲר הַסְּתַּלְקָקָתָה, כִּי אָם זֹה הַדָּעַת שְׁהָאִיר בְּחֶבְרוֹ וְתַלְמִידִיו
וְפָגַ"ל (ליקו"מ ח"ב ז).

יח כִּשְׁרוֹצָה לְדִבֶּר עִם חֶבְרוֹ בִּירָאת שָׁמִים, צְרִיךְ שִׁיחֵיה לֹא יַרְאָת
שָׁמִים כִּדִּי שִׁיחֵיו דְּבָרָיו נִשְׁמָעֵין, וְגַם כִּדִּי שִׁיתְקִיּוֹן דְּבָרָיו אֲצֵל
חֶבְרוֹ, שְׁלָא יַעֲבֵר הַדָּבָר מִלְבָב חֶבְרוֹ תְּכַף (שם).

יט עַל-יְדֵי שְׁעוֹסְקִים לְדִבֶּר עִם חֶבְרוֹ בִּירָאת שָׁמִים, עַל-יְדֵי זֹה
זֹובִים לְהַשִּׁיג אֹרוֹת הַמְּקִיּוֹת, דְּהַיָּנוּ שְׁזֹובָה לְהַשִּׁיג וְלְהַבִּין מַה
שְׁלָא הָיָה מְשִׁיג וְמַבִּין מִתְחַלָּת. וּבָז זֹבָה לְהַשִּׁיג הַשְׁגָּתָה מִקִּיּוֹת

עליזנים מְאָד, שֶׁהָם עֲקָר הַתְּעִנּוֹג וְהַשְׁעָשּׂוֹעַ של עזלם הבא,
אשרי מי שזוכה להישיגם (שם).

שְׁנִיר סְפָרָה בְּלַעַלְמָה תְּבִיא:

פעם אחת חַלֵם לו לאתו המלך, שהוא עמְדָה עליו וחרגה אותו
והקיז ונכנים החלום בלבו, וקרא לכל פוטרי חלומות ופתרו לו
בפֶשׁוֹטו שיתקיים החלום כפִשׁוֹטו, שהוא תרג אותו ולא יוכל
המלך לחת עצה לנפשו מה לעשות לה יתרג אותו צר לו ישלה
על פניו זה חרה לו, כי איש אחר יקחנה וזה חרה לו מأد כי
הוא השתדל אחראיה כלכך, ועתה תבוא ליד אחר וגם אם ישלה
ותבוא ליד אחר, עתה בודאי יכול להתקיים החלום שהוא תרג
אותו, מאחר שהוא אצל אחר יחזקאה אצל זה מתיירא מלחמת
החלום בגיל ולא ידע המלך מה לעשות לה בין כך נתקלקל
האהבה שלו אצל קצת קצת, מלחמת החלום, ובכל פעם נתקלקל
יותר ויותר וכן היא גם היא נתקלקל בסיכון האהבה אצל הכל
פעם יותר ויותר, עד שבעשה אצל שגאה עליו, וברחה מפניו.
ושלח המלך אחראיה לבקשה ובאו והגידו לו שהוא גמצאת אצל
המבחן של מים כי יש מבצער של מים וישם הם עשר חומות זו
לפניהם מזו, וכך של מים וגם הקרקע שהולכין עליה שם בתוך
המבחן היה גם בין של מים וכן יש שם אילנות ופרות, הכל של
מים וכי הבחן מבצער ונגדל החדר של זה המבחן אין צרך לספר כי
בודאי הוא הדוש נפלא מאד, מאחר שהוא מבצער של מים ולכנים
בתוך זה המבחן אי אפשר כי יהיה נטבע במים מי שיוכנס בו,
מאחר שהוא כלו של מים.

סְרִירָה שְׁלֹמֹה שְׂרָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹמֹה

(י) יקייף דרך ימין בגענועו מזרח דרום מערב צפון: (יל) צרייך

לחבר האתרוג ללולב בשעת גענוו וلغענע בשניהם יחד (וכל הנענווים אינן מעכbin ובאיזה דרכ שגענע יצא בדייעבד): (יב) ד' מינים הללו מעכbin זה את זה שם חמר לו אחד מהם לא יברך על השאר אבל נוטלן לזכור בעלמא (בין ביום א' בין בשאר ימים) (הרא"ש ורבינו ירוחם נ"ח ח"ג מהרי"ק שורש מ"א) ואם היו ארבעתן מצויים אצלו ונטלים אחד אחד יצא: הגה ובלבד שיהיו כולם לפניו (רמב"ם פ"ז) ויטול הלולב תחלה ויברך על הלולב ודעתו גם על الآחרים (הרא"ש ור"ז ותשובה הרשב"א סימן קג"ז) ואם סח בינהם צריך לברך על כל אחד בפניהם עצמו (הגחות מיימוני): (יג) אם חמר לו אחד מהמיןנים לא יקח מין אחר במקומו: (יל) לא יוסיף מין אחר על ארבעת המיןנים משום בל תוסיפ: (טו) לא יטול יותר מלולב אחד ואתרוג אחד אבל בערבה והדם מוסיף בה כל מה שירצה ויש מי שפומל להגיה הדם שוטה בלולב נוסף על השלשה בדיון עבות ויש מתירין וhammadkaim אינם מוסיפים על שתי ערבות ושלשה הדמים עבות:

סימן תרנגב (א) מצות לולב ביום ולא בלילה וכל היום כשר לניטילת לולב שם לא נטל שחרית יטלו אח"כ ומכל מקום זריזים מקדימים למצות ונוטלים אותו בבוקר וזמן הוא משתגץ החמה ועיקר מצותו בשעת ההלל ואם צריך להשכים לצאת לדרך נוטלו משעה עמוד השחר: הגה וhammadkak יאחז הוללב בידו כשכנם מביתו לבית הכנתה גם בשעת התפללה וכן יחוירו לביתו כדי לחבב המצוה (טור): (ב) אסור לאכול קודם שיטלו ואם שכח ואכל ונזכר על שלחנו ביום הראשון שהוא מן התורה יפסיק אפילו יש שהות ביום ליטלו אחר שיأكل ומיום ראשון ואילך אם יש שהות ביום לא יפסיק ואם לאו יפסיק: הגה ואם התחיל לאכול יותר מחצי שעה קודם ש הגיעו אפילו ביום א' א"צ להפסיק

חַק נָתַן וְלَا יַעֲבֹר

אֵלֶיךָ כִּי־נָתַן לְךָ כִּי־לֹא־יַעֲבֹר
כִּי־לֹא־יַעֲבֹר פְּזֹהַרְתָּת־צָצָל "אֵלֶיךָ כִּי־נָתַן מִקְוֹה שֶׁרֶדֶת אֲחֵר פְּסֶפֶרֶת רַבָּנוּ עֲזִיזָה תַּקְזֹז לְפָלָא"
בְּזָהָרָה כִּי־נָתַן וְלֹא־יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי" הַוְצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות

בדאי לא יהיה ביום (ר"ז פ' לולב הגזול):

סימן תרנג (א) הדם של מצוה אסור להריה בו אבל אתרוג של מצוה מותר להריה בו מן הדין אלא שלפי שנחלקו אם מברכים עליו אם לאו יש למנוע מלהריה בו: (**ב**) עבד להושענא ולא אגבאה למיפק בה שרייא בהנאה:

סימן תרנד (א) מקבלת אשא הלולב מיד בנה או מיד בעלה ומחזירתו למים ותוסיפת עליו מים אם צריך אבל לא תחליף המים ובכח"מ מצוה להחליפם כדי שיישאר לח והדור: הגה ונוהגין ליקח כל יום חוה"מ ערבה חדשה ולקשרה בלולב והוא הדור מצוה:

סימן תרנה (א) נכריו שהביא לולב לישראל מחוץ לתחום מותר ליטלו אפילו מי שהובא בשביילו: הגה ועיין לעיל סימן תקפ"ז סעיף כ"א וכ"ב וסימן ש"ז סעיף ג' אם מותר לומר לנכריו לילך אחריו או להלל יום טוב בשביילו:

סימן תרנו (א) אם קנה אתרוג שראוי לצאת בו בזמנים כגון שהוא כביצה מצומצמת ואח"ב מצא גדול ממנו מצוה להוסיפ עד שליש מلغיו בדמי הראשון כדי להחליפו ביוטר נאה ויש מי שאומר שאם מוצא שני אתרוגים לקנות והאחד הדר מהבירו יקח הדר אם אין מיקרים אותו יותר משלייש מلغיו בדמי חברו: הגה ומיש אין לו אתרוג או שאר מצוה עוברת א"צ לבוזו עליהם הון רב וכמו שאמרו המבוזו אל יבוזו יותר מהומש אפילו מצוה עוברת (הרא"ש ורבינו ירוחם ני"ב ח"ב) ודוקא מצות עשה אבל לא תעשה יתן כל ממונו קודם שייעבור (הרשב"א וראב"ד) (ועיין לקמן סוף סימן תרנ"ח בהג"ה):

סְפָרְךָ קְלָקָטָא תְּפָלָא תְּשִׁיחָא:

תצד: רבוננו של עוזלם לא בחתיאינו עשית לנו ולא בעזונותינו

זֶקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר

גָּמְלָת עַלְינוּ, גָּם עַתָּה חֹסֵם וְחַמֵּל עַלְינוּ, וְשֶׁמֶע תִּפְלַתְנוּ, וְהַסְּתָר
 פְּנִימָה מְחַטְּאֵינוּ וְכֹל עֻזּוֹנוֹתֵינוּ מִיחָה וְאֶל תְּבִיט עַל מַעֲשֵינוּ, רַק
 תְּבִיט עַל זִכְוֹת הַצְדִיקִים הָאָמְתִים שֶׁאָנוּ סָומְכִים עַלְיָהֶם בְּכָל עַת,
 אֲשֶׁר מִימֵי דָעַתֵּיהֶם הַקְדוֹשׁ אָנוּ שׂוֹתִין וּמִפְיָהֶם אָנוּ חַיִין, עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה וְעַל יְדֵי זה יַזְבֵּחַ כָּל אֶחָד מִישְׁרָאֵל לְמַצּוֹא זָוָנוּ הָאָמְתִי מִתְרָה
 וְתִמְלָא בָּל מְשַׁאֲלוֹתֵנוּ בְּרַחְמִים, בְּכָל אֲשֶׁר שַׁאֲלָתִי מִאָתָה בְּעַל
 הַרְחָמִים בְּעַל הַחַמְלָה בְּעַל הַחַנִיגָה בְּיַרְחָמִיד לֹא בְּלִים, וְאַתָּה
 חַפֵּץ שֶׁגֶם גְּרוּעָה וּפְחוּת פֶּמוֹגִי בְּמוֹגִי, יִבְקַשׁ אָזְתָךְ עַל בָּל הַטּוֹב
 וְהַחֲסֵד, בְּיַאֲתָה טֹב וּמְטוּב לְפָלֵל, וְזֶה עַקְרָב גְּדַלְתָךְ בְּשַׁאֲתָה עֹזֶה
 חַסְדָךְ נִפְלָא עִם הַרְחֹזִים מִמְּךָ וּבְפִרְטָה עִם רְחוֹק בְּמוֹגִי, בְּיַאֲתָה
 חַזְגֵּנוּ אֶת מַי שָׁאֵינוּ רְאוּי לְחֹזֵן, וּמִרְחָם עַל מַי שָׁאֵינוּ רְאוּי לְרַחְםָן
 וּבְפִרְטָה שָׁאָגִי רְזֹאָה בְּכָל עַת אֶת בָּל הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבּוֹת וְהַגְּפָלָאות
 אֲשֶׁר אַתָּה מִפְלִיא חַסְדָךְ עַלְיִ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל שָׁעָה "בְּיַ
 חַסְדָךְ גְּדוֹלָל עַלְיִ וְהַצְלָת נִפְשֵׁי מְשַׁאֲול תְּחִתְיָה" "חַסְדָךְ גְּדוֹלָל עַלְיִ"
 בְּלִי שְׁעוֹר וּעֲרֵד וּמְסִפְרָה, "בְּיַגְּבָר עַלְיָנוּ חַסְדוֹ וְאָמָת הֵי לְעוֹלָם
 הַלְלוֹיָה" עַל פָּנוּ מִצָּא עַבְדָךְ אֶת לְבוֹ לְהַתְחִנוּ לְפָנֶיךָ עַל בָּל אֶלְתָה,
 בְּיַאֲתָה עַל צְדָקוֹתִי אָגִי מִפְּנֵיל תְּחִנְתִּי לְפָנֶיךָ בְּיַעֲלֵל רַחְמִיד הַרְבִּים
 וְעַל פְּנֵי זִכְוֹת הַצְדִיקִים הָאָמְתִים הַזּוֹבִים וּמְזֻכִים אֶת הַרְבִּים,
 אֲשֶׁר כָּחָם וּזְכוֹתָם מִסְפִּיק גַּם עַלְיִ, לְהַזְשִׁיעַ גַּם אֹתִי וְאֶת זָרְעִי
 וּזְרָעִי זָרָעִי וּבָל עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עד עַזְלָם בְּכָל הַיּוֹשָׁבּוֹת שְׁבָעָזָלָם
 בְּיַבְשָׁם קִדְשָׁךְ הַגְּדוֹלָה וְהַגְּזָרָה בְּטָחָנוּ, נְגִילָה וְגִשְׁמָחָה בִּישְׁוּעָתָה,
 "יְהִי לְרֵצֹן אָמְרִי פִי וְהִגְיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ הֵי צְוָרִי וְגַזְאָלִי", אָמֵן וְאָמֵן:

תִּפְלָה מִן הַתְּהִנְתֵּן: {מיוסל נ"פ תולח ל'} "אֱלֹהִים הֵי אָקְרָא וְאֶל הֵי
 אֶתְהִנְתֵּן, מַה בְּצָע בְּדָמִי בְּרַדְתִּי אֶל שְׁחָת הַיּוֹדָה עַפְרָה
 הַיְגִיד אָמְתָה, שֶׁמֶע הֵי וְחַגְנִי הֵי הַיִה עֹזֵר לֵי" וּרְחָם עַלְיִ וְעַל זָרְעִי

תצו: רחם עליינו ברחוּמַיָּה הַרְבִּים בְּרָחוּמַיִּים בְּחִמְלָתֶךָ
וחגיגותיך, כי אתה יודע גָּדֵל הַצָּעֵר הַמָּר וַחֲקֹשָׁה מִאֵד שֶׁל גִּיהְגָּם
אֲפָלוֹ שְׁעָה אֲחַת רחם עליינו בחינינו, ועוזרנו והושיענו זיכנו
שְׁגַתְגָּבָר וְגַבְבּוֹשׁ אֶת יִצְרָנוּ, בְּאָפָן שְׁגַצִּיל עַצְמָנוּ לְגַמְרִי מִדִּינָה
שֶׁל גִּיהְגָּם וּכֶל מָה שְׁפָגָמָנוּ נְגַדָּה עַד הַגָּה בְּפִרְטָה בְּפִגְמָה הַבְּרִית,
עד אשר "עֻזּוֹתֵינוּ רַבּוּ לְמַעַלָּה רָאשׁ" וְעַצְמוֹ עד גְּבָהִי שְׁמִים,
ובכבדו מחול ימים, ורבו מעפר הארץ, על חפל תמחל ותסלח לנו
אלזה סליחות חגון המרבה לסלזה כי אין בידינו לתקן אחד מהם
את כי בלם, כי אם בתפלה ותחנוגים שתחמל ותחום עליינו,

וְתִמְחֹל לְגֹזֶעֶל הַעֲבָר בְּמַחְיָה גַּמָּרוּה בְּאֶמֶת, וְתַעֲזֶרֶנוּ וְתַזְשִׁיעֶנוּ
עַל הַעֲתִיד, שְׂתַחְיָה בְּעֹזֶרֶנוּ בְּכָל עַת וְתַשְׁמִרֶנוּ שֶׁלֹּא נִחְטָא עוֹד,
וְלֹא נִפְגַּם עוֹד שָׁוֹם פָּגַם כָּל בְּפִרְט בְּבָרִית קָדְשָׁה חַמְלָעָלֵינוּ כִּי
איּוֹ רִחְמָנוֹת בָּעוֹלָם כְּאֵשֶׁר עַל הַפּוֹגָם בְּבָרִית קָדְשָׁה חַמְלָעָלֵינוּ
אָבִינוּ שְׁבָשָׁמִים, וְעַשְׂהָ אַת אֵשֶׁר תַּעֲשֵׂה בְּרִחְמָמִיד דָּרְבָּים בְּאָפָן
שֶׁלֹּא נִחְטָא וְלֹא נִפְגַּם עוֹד כָּל וְגַזְבָּה לְשֻׁמָּר חַקִּיקָה וּמִצּוֹתִיד
בְּרַצּוֹנָה הַטוֹּב כָּל יְמֵי חַיָּינוּ לְעוֹלָם, בְּאָפָן שְׁגַזְבָּה לְהַגְּזָל לְגַמְרִי
מִדִּינָה שֶׁל גִּיהְגָּם, וְלֹא גַּרְאָה פְּגִיָּה גִּיהְגָּם כָּל כִּי רִחְמָמִיד רְבָּים מִאָד
מִאָד, וְאַתָּה שׂוֹמֵעַ תִּפְלַת כָּל פָּה, וּבְפִרְט כִּי אַנְחָנוּ בְּטוֹחִים
וּסְמוֹכִים עַל כְּחָם שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאָמָתִים שׂוֹמְרִי הַבָּרִית בְּאֶמֶת,
אֵשֶׁר הֵם חִזְקוֹנוּ וַיַּרְזֹנוּ לְהַרְבּוֹת בְּתִפְלָה וּבְבִקְשׁוֹת וְתִחְנוֹנוֹת
וְצַעְקָה וְשׂוֹעָה אֶלְיךָ יְהִי אֵיךְ שְׁיִהִיכָּה, עַל כֵּן עִיגָּנוּ תְּלוּיוֹת אֶל
רִחְמָמִיד וְחַסְדָּמִיד לְבַד כְּעִיגִי עֲבָדִים אֶל יְד אֲדוֹנֵיָהֶם, עַד אֵשֶׁר תִּרְחַם
עָלֵינוּ מִן הַשָּׁמִים וְתִזְכְּנוּ מִעֲתָה עַל כָּל פְּגִים לְתַקּוֹן הַבָּרִית בְּאֶמֶת,
בְּרַצּוֹנָה וּבְרַצּוֹן צְדִיקָה הָאָמָתִים, זְכוֹרָתָם יְגֹן עָלֵינוּ: